

CONCEPTRAPPORT

Bestuurlijk Kader Monitoring en Verantwoording Huisvesting Aandachtsgroepen

Concept voor bespreking in ambtelijk overleg Wonen en Zorg

Colofon

Titel: Bestuurlijk Kader Monitoring en Verantwoording Huisvesting Aandachtsgroepen
Status: Concept voor bespreking in Ambtelijk Overleg Wonen en Zorg
Opgesteld door: Démiencke Brinkman, adviseur strategieontwikkeling Regio Amersfoort
In opdracht van: Bestuurlijk Overleg Wonen en Zorg
Datum: 6 oktober 2026
Versie: 0.3

Bij de totstandkoming van dit document is generatieve AI (ChatGPT) ondersteunend gebruikt voor tekstredactie, structurering en documentopmaak. De inhoudelijke keuzes, beoordeling en eindverantwoordelijkheid berusten bij Regio Amersfoort.

Bestuurlijke samenvatting

De acht gemeenten in de regio Amersfoort hebben in het [Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen](#) afspraken gemaakt over hun gezamenlijke bijdrage en een meer evenwichtige regionale verdeling. Het principe Instroom = Uitstroom is daarbij richtinggevend: iedere gemeente draagt, passend bij de lokale mogelijkheden, bij aan de regionale opgave.

Dit Bestuurlijk Kader legt vast waarvoor de regionale monitor wordt gebruikt, welke bestuurlijke uitgangspunten gelden en wie waarvoor verantwoordelijk is. De monitor maakt tweemaal per jaar zichtbaar hoe de realisatie en spreiding zich verhouden tot de prognoses uit het [woonzorgbehoefteonderzoek van Companen](#) en de verdeelafspraken uit het [Regionaal Afsprakenkader](#).

De monitor ondersteunt leren, sturen en verantwoorden. Cijfers worden altijd aangevuld met een kwalitatieve analyse van oorzaken, gevolgen en beïnvloedbaarheid. Een afwijking leidt niet automatisch tot escalatie of herijking. Eerst vindt controle en gezamenlijke duiding plaats; daarna wordt bestuurlijk bepaald of maatregelen of aanpassing van afspraken nodig zijn.

De monitor werkt uitsluitend met geaggregeerde gegevens. Zij is geen ranglijst, sanctie-instrument of cliëntvolgsysteem en koppelt geen regionale basis- of persoonsregistraties. Gemeenten blijven verantwoordelijk voor hun eigen registratie, gegevenskwaliteit en lokale uitvoering.

De methodiek, KPI's, definities en kwaliteitsborging worden uitgewerkt in een afzonderlijk Monitoringskader. Werkprocessen voor gegevensaanlevering en beheer komen in het Uitvoeringshandboek. Positionering, capaciteit en financiering van de datafunctie worden uitgewerkt in het Implementatieplan.

Inhoud

Bestuurlijke samenvatting.....	3
Leeswijzer.....	5
Hoofdstuk 1 - Aanleiding en doel.....	6
1.1 Regionale opgave en afspraken.....	6
1.2 Doel van de monitor.....	6
Hoofdstuk 2 - Uitgangspunten en reikwijdte	7
2.1 Bestuurlijke uitgangspunten.....	7
2.2 Reikwijdte en afbakening.....	7
2.3 Van resultaat naar bijsturing en herijking.....	7
Hoofdstuk 3 - Governance, rollen en besluitvorming	9
3.1 Inrichting	9
3.2 Rollen en verantwoordelijkheden	9
3.3 Cyclus, mandaat en escalatie	9
3.4 Datafunctie en evaluatie.....	10
Hoofdstuk 4 - Bestuurlijk monitoringsmodel.....	11
4.1 Kern van het model	11
4.2 Betrouwbaarheid en gegevenskwaliteit	11
4.3 Stapsgewijze ontwikkeling en uitvoeringsdocumenten	11

Leeswijzer

Dit Bestuurlijk Kader beschrijft het bestuurlijke wat en waarom van de regionale monitoring. Hoofdstuk 1 beschrijft aanleiding en doel. Hoofdstuk 2 legt uitgangspunten, reikwijdte en herijking vast. Hoofdstuk 3 regelt governance en besluitvorming. Hoofdstuk 4 beschrijft het monitoringsmodel en de voorwaarden voor betrouwbare rapportage.

De operationele uitwerking staat niet in dit kader. Het Monitoringskader bevat methodiek, KPI's, definities, bronnen en kwaliteitsborging. Het Uitvoeringshandboek bevat de werkprocessen. Het Implementatieplan bevat planning, capaciteit, financiering en de inrichting van de datafunctie.

Hoofdstuk 1 - Aanleiding en doel

1.1 Regionale opgave en afspraken

Huisvesting van aandachtsgroepen is een regionale opgave. Woningzoekenden, woonvoorzieningen en zorg- en ondersteuningsvragen houden niet op bij gemeentegrenzen. De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg hebben daarom in het [Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen](#) afspraken gemaakt over aantallen en spreiding.

Het [woonzorgbehoefteonderzoek van Companen](#) vormt de basis voor de prognoses. Deze zijn in het [Regionaal Afsprakenkader](#) vertaald naar kwantitatieve afspraken en een verdeling over gemeenten. Het principe Instroom = Uitstroom blijft het regionale uitgangspunt. Dit principe betekent een evenwichtige gezamenlijke bijdrage; het betekent niet dat individuele personen regionaal worden gevolgd.

1.2 Doel van de monitor

De monitor geeft regionaal zicht op de gerealiseerde huisvesting en de spreiding over gemeenten. Dat inzicht is nodig om tijdig te kunnen leren, sturen en verantwoorden. De monitor verbindt de geldende behoefte en afspraken met de feitelijke resultaten en vormt daarmee een gezamenlijke informatiegrondslag voor het bestuurlijke gesprek.

Leren → Beoordelen of aannames, prognoses en afspraken nog aansluiten bij de praktijk.

Sturen → Ontwikkelingen en afwijkingen tijdig herkennen en bepalen of actie nodig is.

Verantwoorden → Inzicht geven in de regionale voortgang en de verantwoording aan provincie Utrecht en Rijk ondersteunen.

De monitor volgt resultaten, niet de voortgang van afzonderlijke projecten of lokale maatregelen. Gemeenten behouden beleidsvrijheid bij de manier waarop zij hun aandeel realiseren.

Hoofdstuk 2 - Uitgangspunten en reikwijdte

2.1 Bestuurlijke uitgangspunten

Voor de regionale monitor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Gezamenlijke verantwoordelijkheid: iedere gemeente draagt bij aan de regionale opgave.
2. Uniformiteit: gemeenten registreren en leveren gegevens volgens gezamenlijk vastgestelde definities en afspraken.
3. Transparantie: resultaten en beperkingen zijn voor alle gemeenten inzichtelijk en herleidbaar.
4. Duiding vóór oordeel: cijfers worden beoordeeld met informatie over oorzaken, gevolgen en beïnvloedbaarheid.
5. Proportionaliteit: gegevensverzameling staat in verhouding tot de bestuurlijke meerwaarde.
6. Privacy: de rapportage bevat uitsluitend geaggregeerde, niet tot personen of casussen herleidbare informatie.

De monitor is geen ranglijst, sanctie-instrument of cliëntvolgsysteem. Er worden voor de regionale monitor geen basisregistraties of persoonsregistraties aan elkaar gekoppeld.

2.2 Reikwijdte en afbakening

De monitor brengt drie samenhangende onderdelen in beeld:

- I. de regionale behoefte en de geldende kwantitatieve afspraken;
- II. de feitelijk gerealiseerde huisvesting van aandachtsgroepen;
- III. de spreiding van de resultaten over de deelnemende gemeenten.

De monitor gaat over de huisvesting van aandachtsgroepen zoals afgebakend in het Regionaal Afsprakenkader. Woonvormen voor ouderen worden gevolgd via de provinciale planregistratie. De regionale monitor neemt deze informatie alleen over wanneer dat nodig is voor samenhangende bestuurlijke duiding en voorkomt dubbele uitvraag.

De voortgang van individuele projecten, lokale werkprocessen en afzonderlijke cliënten valt buiten de reikwijdte. Ook schrijft de monitor geen lokale beleidsmaatregelen voor.

2.3 Van resultaat naar bijsturing en herijking

De monitor vergelijkt de resultaten met de prognoses van Companen en de formeel vastgestelde aantallen en verdeelafspraken uit het Regionaal Afsprakenkader. Deze referentie blijft gelden totdat de deelnemende gemeenten gezamenlijk en formeel tot wijziging besluiten. De provincie Utrecht kan de regio vanuit haar rol in het interbestuurlijk toezicht aan deze afspraken toetsen.

Een afwijking leidt eerst tot controle van registratie en gegevens, gevolgd door een kwalitatieve analyse en gezamenlijke duiding. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een incidentele fluctuatie, een registratie-effect en een structurele ontwikkeling. Pas daarna wordt bepaald of een maatregel, nader onderzoek of herijking nodig is.

Bij herijking worden aanleiding, gegevens, gewijzigde aannames, nieuwe aantallen of verdeelafspraken en de ingangsdatum vastgelegd. Waar nodig vindt afstemming plaats met provincie Utrecht en Rijk.

Hoofdstuk 3 - Governance, rollen en besluitvorming

3.1 Inrichting

De governance sluit aan bij de bestaande samenwerking binnen Wonen en Zorg. Er komt geen nieuwe overlegstructuur. Het Ambtelijk Overleg Wonen en Zorg bereidt de bestuurlijke duiding voor; het Bestuurlijk Overleg Wonen en Zorg bespreekt de resultaten en besluit binnen het beschikbare mandaat. Bureau Regio Amersfoort voert de procesregie en programmacoördinatie.

Als resultaten gevolgen hebben voor de woningbouwprogrammering of andere Woondealafspraken, wordt het vraagstuk via de governance van de Woondeal geagendeerd. De Ambtelijke Regiegroep (ARG) en de Bestuurlijke Regiegroep (BORA) hebben geen reguliere rol in de monitoringscyclus.

3.2 Rollen en verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden binnen de regionale monitor zijn als volgt verdeeld:

Partij	Rol en verantwoordelijkheid
Gemeenten	Realiseren het eigen aandeel; zorgen voor uniforme, juiste en tijdige registratie en gegevensaanlevering; verklaren resultaten en voeren vervolgacties uit.
Colleges en gemeenteraden	Besluiten over lokaal beleid, regelgeving, financiële kaders en zaken buiten het regionale mandaat. Gemeenteraden behouden hun kaderstellende, budgetterende en controlerende rol.
Ambtelijk Overleg Wonen en Zorg	Valideert en duidt resultaten, bereidt de bestuurlijke bespreking voor en adviseert over vervolgacties.
Bestuurlijk Overleg Wonen en Zorg	Bespreekt resultaten en besluit over gezamenlijke acties binnen het mandaat; bereidt zo nodig voorstellen voor lokale besluitvorming voor.
Bureau Regio Amersfoort	Voert procesregie en programmacoördinatie en bewaakt planning, agendering, samenhang en opvolging.
Dataspecialist/datafunctie	Ondersteunt uniforme aanlevering; controleert kwaliteit en vergelijkbaarheid; analyseert en presenteert gegevens. Geeft geen zelfstandig beleidsmatig of bestuurlijk oordeel.
Gegevensleveranciers en regionale partners	Woningcorporaties, zorgaanbieders en lokale teams leveren waar relevant gegevens en praktijkduiding. Zij blijven verantwoordelijk voor hun eigen brongegevens en hebben geen formele besluitvormingsrol.
Provincie Utrecht en het Rijk	Ontvangen de verantwoording en toetsen binnen geldende kaders. De provincie kan vanuit haar IBT-rol toetsen aan de kwantitatieve afspraken; zij hebben geen rol in de regionale besluitvorming.

3.3 Cyclus, mandaat en escalatie

De formele monitor verschijnt tweemaal per jaar. De eerste rapportage is vooral signalerend en gericht op tijdige bijsturing. De tweede is de jaarrapportage en vormt de basis voor regionale en externe verantwoording. De precieze momenten worden afgestemd op gemeentelijke en corporatiecycli en op de besluitvorming voor het volgende jaar.

De cyclus is: monitoren, analyseren, gezamenlijk duiden, maatregelen bepalen en zo nodig bijsturen of herijken. Afwijkingen worden eerst operationeel en ambtelijk onderzocht. Bestuurlijke bespreking volgt wanneer de aard, omvang of gevolgen daartoe aanleiding geven. Besluiten buiten het regionale mandaat gaan naar de bevoegde colleges en, indien nodig, gemeenteraden.

3.4 Datafunctie en evaluatie

De datafunctie vraagt om expertise in gegevensstandaardisatie, datakwaliteit, analyse, privacy en bestuurlijke informatievoorziening. De organisatorische positionering blijft onderwerp van afzonderlijke besluitvorming. Bij de keuze worden kennisbehoud, onafhankelijkheid, privacy, continuïteit, doelmatigheid en inhoudelijke aansluiting meegewogen. Positionering, capaciteit en financiering worden vastgelegd in het Implementatieplan.

De governance wordt geëvalueerd na de eerste volledige jaarlijkse cyclus en daarna in beginsel eenmaal per twee jaar. Operationele verbeteringen worden verwerkt in het Monitoringskader of Uitvoeringshandboek; wijzigingen in doel, reikwijdte, governance of mandaat worden bestuurlijk voorgelegd.

Hoofdstuk 4 - Bestuurlijk monitoringsmodel

4.1 Kern van het model

Het monitoringsmodel verbindt de regionale behoefte en geldende afspraken met de feitelijk gerealiseerde huisvesting en de spreiding over gemeenten. Daarmee wordt zichtbaar waar de ontwikkeling aansluit op de afspraken en waar nadere duiding nodig is.

De monitor toont kwantitatieve resultaten altijd samen met kwalitatieve informatie over oorzaken, gevolgen en beïnvloedbaarheid. Zij geeft een feitelijk informatiebeeld, maar bepaalt niet zelfstandig wat een afwijking betekent en schrijft geen maatregelen voor.

4.2 Betrouwbaarheid en gegevenskwaliteit

Vergelijkbaarheid begint bij uniforme registratie en gegevensaanlevering. Iedere gemeente is verantwoordelijk voor de eigen registratie en bronkwaliteit. De datafunctie controleert de aangeleverde gegevens, maakt verschillen zichtbaar en ondersteunt gemeenten bij verbetering.

Ontbrekende of onvoldoende betrouwbare gegevens worden expliciet vermeld en niet als nulresultaat gepresenteerd. Ook wordt aangegeven wanneer cijfers onvolledig zijn of niet goed tussen gemeenten of perioden kunnen worden vergeleken.

4.3 Stapsgewijze ontwikkeling en uitvoeringsdocumenten

De monitor start met gegevens die betrouwbaar, vergelijkbaar, rechtmatig beschikbaar en bestuurlijk relevant zijn. Uitbreiding volgt wanneer definities en registraties voldoende zijn geharmoniseerd en de juridische en organisatorische voorwaarden zijn geborgd. Zo blijft de monitor bruikbaar en worden onnodige administratieve lasten voorkomen.

Document	Inhoud
Monitoringskader	Methodiek, KPI's, definities, gegevensbronnen, meeteenheden, kwaliteitsborging en juridische uitgangspunten.
Uitvoeringshandboek	Werkprocessen voor gegevensaanlevering, controle, correctie, verwerking, autorisatie, beheer en het gegevenswoordenboek of definitiekader.
Implementatieplan	Planning, tijdelijke ontwikkelactiviteiten, positionering van de datafunctie, capaciteit, financiering en benodigde besluiten.

Deze documenten worden binnen de in dit Bestuurlijk Kader vastgestelde uitgangspunten beheerd en aangepast. Wijzigingen met gevolgen voor doel, reikwijdte, bestuurlijke betekenis of bevoegdheden worden opnieuw bestuurlijk voorgelegd.